

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

Katrs uzdevums ir vajadzības gadījumā izmantojams kā atsevišķa darba lapa grupu vai individuālam darbam.

Uzdevumi sadalīti pēc tā, pēc kura dziedājuma apguves tos ir iespējams veikt, t.i., jebkuru no uzdevumiem var paveikt pēc visa eposa apguves, bet nav iespējams ātrāk par attiecīgā dziedājuma apguvi. Izmantojot uzdevumus eposa apguves noslēgumā, iespējams, var paveikt tos visus vai gandrīz visus, ja katrai grupai cits uzdevums.

Veicot šos uzdevumus, skolēni apzināsies eposa aktualitāti, izpētīs piemērus tam, ka stāsta tēli kļuvuši par pašsaprotamu kultūras zīmi un piedāvās radošas laikmetīgas eposa interpretācijas iespējas, kā arī attīstīs visas caurviju prasmes.

1.dziedājums

Dievu sapulce

Grupā 15 cilvēki (vai 7, vai 5, ja katram vairākas lomas)

Iestudējiet dievu sapulci, saprātīgi īsinot dziedājuma tekstu tā, LAI

- 1) teicējs nerunātu vairāk kā 4 rindas vienā reizē;
- 2) katrs no Baltijas dieviem, izņemot Pērkonu, Staburadzi un Likteņtēvu, neteiktu vairāk par 4 rindām;
- 3) pērkons, Likteņtēvs un Staburadze neteiktu vairāk par 8 rindām vienā reizē;
- 4) tiktu saglabāts un pateikt būtiskākais.

Variants individuālam darbam: atlasī tekstus un izveido 1.dziedājuma iestudējuma scenāriju, LAI... utt.

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

2.dziedājums

Burtnieku gudrības skola

Kāpēc Lielvārds nolemj sūtīt Lāčplēsi skolā tieši tajā brīdī?

Kāpēc skola atrodas Burtniekos? (Padoms: atkārtojiet/uzziniet teiku par Burtnieku ezeru; padomājiet par bārda "burtnieks" nozīmi, iespējamo izcelsmi, asociācijām ar to!)

Formulējiet saviem vārdiem 3 galvenās jomas, kas Lāčplēsim būs jāmācās!

Pafantazējiet – balstoties lasītajā, sastādiet Lāčplēša nedēļas stundu sarakstu! (Varat paredzēt gan atsevišķas, gan dubultstundas, varat norādīt, kur nodarbība notiek, piemēram, rakstu glabātuvē, pagalmā utt.)

Lielvārda pamācības

Formulējiet īsi saviem vārdiem pavēles izteiksmes vienskaitļa 2.personā 6 pamācības, ko Lielvārds dod Lāčplēsim, pavadot viņu ceļā!

Uzrakstiet šīs pamācības un noformējiet popularizēšanai vienaudžu vidū (piemēram, kā pie sienas ierāmējamu noteikumu lapu, plakātu vai kā sociālajos tīklos ievietojamus attēlus ar parakstu (*caption*)! Neaizmirstiet pierakstīt avotu!

Pamatojiet šo pamācību aktualitāti!

Balstoties šajās pamācībās, nosauciet 4 vērtības, kas eposā sludinātas kā tautā svarīgas! (Vērtības nosauciet kā 4 lietvārdus!)

Lāčplēša jaunības piedzīvojumi

Izvēlieties tehniku (piemēram, ilustrācijas, komikss, plastilīna figūriņu grupas, interneta jokbildes (*meme*) vai tml.) un izveidojiet 10 darbiņu sēriju,

kas atspoguļo galvenos notikumus Lāčplēša piedzīvotajā no iemaldīšanās Aizkrauklē līdz brīdim, kad viņš kopā ar Koknesi beidzot atstāj Aizkraukli, lai dotos uz Burtniekiem!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

3.dziedājums

Burtnieku pils bibliotēka (augšāmceltā Gaismaspils)

Vadoties pēc eposa teksta un pafantazējot, **sastādiet 10 tīstokļu sarakstu**, ko Laimdota lasa pati un arī Lāčplēsim priekšā senajā Burtnieku rakstu krātuvē!

Norādiet katra tīstokļa nosaukumu, autoru (tas var būt zināms vai arī nezināms), īsu anotāciju dažos teikumos – par ko tur ir.

Noformējiet šo katalogu atbilstoši savai iecerei! Varat papildināt ziņas par tīstokļiem ar piezīmi par materiālu (pergaments, papirus, raksts uz auduma), apjomu (piemēram, tīstokļa garumu olektīs, attēliem u.c.

Viduveida mācības

Uzmanīgi izlasiet Laimdotas lasītās Viduveida mācības un izvēlieties no tām 3, jūsuprāt, vērtīgākās atziņas!

Izrakstiet un noformējiet katru no tām, īpaši izceļot katrā 1 teikumu (galveno ideju) un ietverot arī sīkāku izskaidrojumu!

Noformējumu veidojiet saskaņā ar to, kur un kādā veidā, jūsuprāt, varētu un vajadzētu popularizēt šo atziņu (piemēram, pielikt pie sienas pilsētas domē, izplatīt sociālajos tīklos, publicēt skolas mājaslapā u.tml.)

Pamatojiet savu izvēli!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

4.dziedājums

Lāčplēša odiseja

Atkārtojiet, ko saprot ar vārdu "odiseja", kāda ir šī vārda izcelsme!

Saskaņā ar tekstu **fiksējiet 5 konkrētas atrašanās vietas**, kur nonāk Lāčplēsis ar saviem kuģa ļaudīm no brauciena pa Ziemeļjūru sākuma līdz 4.dziedājuma beigām!

Izvēlieties veidu, kādā atspoguļot šo ceļojumu (piemēram, liela, krāsaina karte ar komentāriem, ieraksti ceļojuma blogā ar attēliem, "eposa ģeogrāfijas atlanta" vai "enciklopēdijas" lappuses u.c.) **un realizējiet šo ieceri!**

Padomājiet par katrā vietā gūtajām atziņām un to, kā iekļaut tās savā darbā!

5.dziedājums

Laimdota un Spīdala

Papīra ruļļa vienā galā uzzīmējiet simbolisku Laimdotu un otrā galā – simbolisku Spīdalu!

Katrai no viņām pierakstiet galvenās iezīmes, vadoties pēc teksta! Savu secinājumu sakārtošanai varat izmantot šo tabulu.

	Spīdala	Laimdota
Acu krāsa		
Matu krāsa		
Tērpa krāsa		
Rotaslietas		
Izturēšanās iepazīstoties, pirmais iespaids		
Atklāsme, īpašības, iepazīstot tuvāk		
Izturēšanās, īpašības krīzes situācijā		

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

Uz ass no Laimdotas līdz Spīdai atlieciet, kur, jūsuprāt, atrodas katra no klases meitenēm (cik tuva viņa Laimdotai vai Spīdai)!

Papildiespējas

Uzdevumu var tīši veikt atsevišķās meiteņu un puīšu grupās un salīdzināt rezultātu.

Klases meiteņu vietā vai kopā ar viņām uz ass var atlikt mūsdienu jauniešiem aktuālas slavenības.

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

Lāčplēsis un Koknesis

Papīra rullī vienā galā uzzīmējiet simbolisku Lāčplēsi un otrā galā – simbolisku Koknesi!

Katram no viņiem pierakstiet galvenās iezīmes, vadoties pēc teksta!

Savu secinājumu sakārtošanai varat izmantot šo tabulu, ievēkot krustiņu tā varoņa ailē, kuram attiecīgā iezīme vairāk raksturīga, tabulu varat vēl papildināt.

	Lāčplēsis	Koknesis
Ir dabisks līderis, vada un organizē pārējos		
Ir lielisks draugs, atkāpjas drauga labā, nesavtīgi palīdz draugam		
Pieņem straujus lēmumus		
Uzņemas atbildību par kopīgajiem lēmumiem		
Ir nomodā, kad citi guļ		
Guļ, kamēr kaut kas svarīgs notiek		
Rīkojas cildeni kā vadonim pieklājas		
Rīkojas cildeni, kaut to neviens cits pat neuzzina		

Uz ass no Lāčplēša līdz Koknesim atlieciet, kur, jūsuprāt, atrodas katrs no klases puisiem (cik tuvs viņš Lāčplēsim vai Koknesim)!

Papildiespējas

Uzdevumu var tīši veikt atsevišķās meiteņu un puisi grupās un salīdzināt rezultātu.

Klases puisi vietā vai kopā ar viņiem uz ass var atlikt mūsdienu jauniešiem aktuālas slavenības.

Dzeltenās preses sensācija

Sagatavojiet rakstu dzeltenās preses vai sensāciju ziņu portālu stilā par eposa 5.dziedājuma notikumiem!

Lai to paveiktu, vispirms uzrakstiet sensacionālo notikumu sarakstu, kas jāiekļauj (pirmkārt, Lāčplēsis sakaujas ar 3 par viņu stiprākiem pretiniekiem un uzveic viņus, otrkārt, ... , utt un viņi visi nolēmuši atgriezties Latvijā!)

Uzrakstiet raksta tekstu, paredzot, kuras būs īpaši izceltās frāzes lasītāja uzmanības piesaistīšanai! Izdomājiet arī virsrakstu un īso, izcelto ievadrindkopu. Noformējiet uz papīra vai digitāli, pēc iespējas atdarinot sensāciju ziņu stilu! Ja iespējams, izmantojiet arī attēlus!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

Rakstā iekļaujiet arī viedokli vai retoriskus jautājumus par varoņu rīcību un vērtībām, saskaņā ar kurām viņi rīkojas!

Darba lapas autors: Ieva Āne-Miķelsone, Emīla Dārziņa mūzikas vidusskola

Darba lapa paredzēta: 7.-9. klasei.

Darba lapas nosaukums: Uzdevumu kopa darbam grupās vai individuāli, reflektējot par A.Pumpura eposu "Lāčplēsis"

6.dziedājums

Literāri muzikāla kompozīcija "un ar reizi nāks tas brīdis"

Izveidojiet literāri muzikālu kompozīciju pēc eposa 6.dziedājuma motīviem!

Lai to paveiktu, izspriediet, kuri 5 – 6 sestā dziedājuma notikumi būtu noteikti iekļaujami šajā kompozīcijā. Izrakstiet katram notikumam atbilstošu ne pārāk garu, simbolisku, galveno domu saturošu citātu. Sadaliet citātus savā starpā un iemācieties tos tiešām brīvi un izteiksmīgi nolasīt vai norunāt no galvas!

Piemeklējiet ierakstā vai iemācieties atskaņot atbilstošus skaņdarbu fragmentus vai improvizācijas! Apvienojiet tos ar sameklētajiem citātiem kompozīcijā (skaņdarbi var skanēt starpspēlēs un/vai fonā), sadaliet pienākumus un izmēģiniet savu uzstāšanos!

Parādiet savu literāri muzikālo kompozīciju klasē un/vai nofilmējiet to video!

Variants. Kompozīciju var veidot arī kā video montāžu ar pašu ierunātiem eposa fragmentiem.